

Rekommandation 12/2024
Forslag A 1966/UVU
Behandles af Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden

Betænkning over svar på REK 12/2024 Felles nordisk byggteknisk forskrift og krav for å redusere kostnader og bidra til økt konkurranse, NMR (A 1966/UVU)

Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden föreslår att Nordiska rådet lägger meddelandet till handlingarna och anser att REK 12/2024 vad angår felles nordisk byggteknisk forskrift og krav for å redusere kostnader og bidra til økt konkurranse för rådets del är slutbehandlad.

Baggrund

Rekommandationen har følgende ordlyd:

Nordisk Råd anbefaler Nordisk Ministerråd

at arbeita fram en gemensam nordisk byggteknisk föreskrift och krav för att reducera kostnader och bidra till ökad konkurrens

Svar fra Nordisk Ministerråd

Rekommandationen från Nordiska rådet tar upp att olika byggregler och skillnader i nationella krav på bygnadsverk gör det svårt för företag som är verksamma i ett land att röra sig över gränserna. Dessa skillnader mellan länderna gör det svårt för mindre företag och småhusleverantörer att anpassa sin produktion till alla de olika kraven och standarderna. Detta är negativt för konkurrensen och gör det svårt att utveckla en nordisk gemensam hemma-marknad. Ländernas olika byggregler medför en rad problemställningar inom exempelvis VVS-området, elinstallationer, tillgänglighet, brand- och bullerskydd samt klassificering och certifiering av dessa.

Betänkandet lyfter att en del av problemen kan lösas på europeisk nivå, men det finns stor potential för de nordiska länderna att fungera som föregångare och skapa gemensamma bestämmelser. Det gäller i synnerhet vid utarbetandet av helt nya byggregler.

Ett ökat samarbete och harmonisering inom nya regel- och utvecklingsområden, som klimatdeklaration för byggnader, bedömning av cirkulär ekonomi i byggandet och digitalisering som instrument för harmonisering av byggregler kan medverka till ökad konkurrens och därmed reducerade byggkostnader.



Nordiska rådets utskott har framhållit att harmonisering av regelverk redan pågår inom flera områden. Det vore dock önskvärt att NMR ser på möjligheterna för en bättre harmonisering i syfte att säkra ett konkurrenskraftigt och hållbart Norden med kompetens och kunskap hos arbetstagarna att de kan arbeta tvärs över hela Norden. En större grad av harmonisering skulle skapa en större marknad för alla entreprenörer i Norden och på sikt bidra till en lägre prisnivå för konsumenterna.

Mot denna bakgrund har Nordiska rådet rekommenderat Nordiska ministerrådet att ta fram en gemensam nordisk byggteknisk föreskrift med krav i syfte att reducera kostnader och öka konkurrensen.

Nordiska ministerrådet tackar utskottet för tillväxt och utveckling för medlemsförslaget angående en gemensam byggteknisk föreskrift.

Nordiska ministerrådet har under en lång tid arbetat för att främja nordiskt samarbete inom bygg- och bostadssektorn. Det nordiska programmet Sustainable Construction har pågått 2021-2024 och har lett till flera viktiga resultat, se slutrapport: <https://www.norden.org/en/publication/toolbox-future-proof-construction> Programmet har fyra fokusområden – klimat, cirkuläritet, digitalisering och EU-samarbete.

De nordiska näringsministrarna (MR-N) godkände i oktober 2024 ett nytt samarbetsprogram för näringssektorn för 2025-2030 som också omfattar bygg- och bostadssektorn. Näringssektorns arbetsplan 2025-2027 konkretiserar hur samarbetsprogrammet ska genomföras och lyfter också bygg- och bostadssektorn som ett eget insatsområde som ska prioriteras under perioden. Det arbete som ska göras, för att bidra till utvecklingen av gemensamma regler, kräver specialiserad kunskap och nära samarbete. Det har ännu inte anvisats finansiering för programperioden 2025-2030. Finansiering är en förutsättning för att initiativet kan genomföras.

Insatsområdet understödjer utvecklingen av en gemensam konkurrenskraftig och hållbar nordisk bygg- och bostadssektor baserad på det existerande nordiska samarbetet inom byggområdet.

Nordiska ministerrådet anser sammanfattningsvis att det pågår arbete för att främja samarbete för effektivisering och ökad konkurrenskraft inom bygg- och bostadssektorn i Norden och att frågan om ett eventuellt utarbetande av en gemensam nordisk byggteknisk föreskrift och krav bäst skulle behandlas inom ramen för detta.

Genom det pågående nordiska arbete som nämns anser Nordiska ministerrådet att rekommendationen är delvis uppfylld.



Udvalgets synspunkter

I svaret från Nordiska ministerrådet framgår att det under en lång tid har arbetats med att främja den nordiska samarbetet inom bygg- och bostadssektorn, vilket också har lett till resultat och här hänvisar man till en slutrapport från det nordiska programmet: [Toolbox for Future-Proof Construction: Results from the Nordic Sustainable Construction Programme 2021–2024](#).

De nordiska näringsministrarna (MR-N) godkände i oktober 2024 ett nytt samarbetsprogram för näringssektorn för 2025-2030 som också omfattar bygg- och bostadssektorn. Näringssektorns arbetsplan 2025-2027 konkretiserar hur samarbetsprogrammet ska genomföras och lyfter också bygg- och bostadssektorn som ett eget insatsområde som ska prioriteras under perioden.

Nordiska ministerrådet anser sammanfattningsvis att det pågår arbete för att främja samarbete för effektivisering och ökad konkurrenskraft inom bygg- och bostadssektorn i Norden och att frågan om ett eventuellt utarbetande av en gemensam nordisk byggteknisk föreskrift och krav bäst skulle behandlas inom ramen för detta.

Utskottet finner det glädjande att ett beslut om ett nytt program för perioden 2025-2030 har fattats, men samtidigt är det oroväckande att det ännu inte har anvisats finansiering för programperioden. Finansiering är en förutsättning för att initiativet kan genomföras.

Utskottet ger sekretariatet i uppgift att följa med och informera utskottet hur det blir med den fortsatta finansieringen av det nya programmet för 2025-2030.

Mot denna bakgrund föreslår utskottet att Nordiska rådet lägger meddelandet till handlingarna och anser att rekommendationen för rådets del är slutbehandlad.

København, den 25. februar 2025

Gunilla Carlsson (S)

Jani Kokko (sd)

Per-Arne Håkansson (S)

Ann-Sofie Alm (M)

Liv Kari Eskeland (H)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Johan Dahl (sb)

Sandra Listherby (Lib)

Ann-Christine Frohm (SD)

Erling Eidesgaard (T)